

Växtskyddsmedel i jordbruket 2015

Beräknat antal hektardoser

Slutlig statistik

Plant protection products in Swedish agriculture. Number of hectare-doses in 2015
Final statistics

I korta drag

Antal hektardoser inom jordbruket fortsätter att öka 2015. Det beräknade antalet sålda hektardoser av kemiska växtskyddsmedel till jordbruket uppgick 2015 till drygt 5,9 miljoner doser. Jämfört med 2014 var det en ökning med knappt 15 procent. Jämfört med genomsnittet för de fem närmast föregående åren är det en ökning med drygt 31 % procent.

Svampmedlen fortsätter att öka. Antal hektardoser av svampmedel 2015 var drygt 34 procent fler jämfört med närmast föregående år. Vid en jämförelse med genomsnittet för de senaste fem åren är ökningen nära 70 procent.

Ogräsmedlen ökade även i år. Efter en minskning 2013 ökade antalet hektardoser av ogräsmedel för andra året i rad. Ökningen i år är 6 % jämfört med 2014 och uppgick år 2015 till 2 816 000 doser.

Insektsmedlen minskade år 2015. Antal hektardoser av insektsmedel minskade för andra året i rad. Årets minskning var drygt 18 procent jämfört med 2014 och uppgick år 2015 till 424 000 doser.

Tillväxtreglerande medel fortsätter att öka. Antal hektardoser för tillväxtreglerande medel fortsatte att öka och hamnar år 2015 på 149 000 mot 109 000 år 2014.

KEMI
Kemikalieinspektionen

SCB **Statistiska centralbyrån**
Statistics Sweden

Eduard Shahinyan, KEMI, tfn 08-519 411 00, Eduard.shahinyan@kemi.se
Jimmy Hagsten, SCB, tfn 019-17 64 94, Jimmy.hagsten@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Kemikalieinspektionen (Kemi), som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1403-8978 Serie MI – Miljövärd. Utkom den 30 juni 2016.
URN:NBN:SE:SCB-2015-MI31SM1601_pdf
Tidigare publicering: Se avsnittet Fakta om statistiken.
Utgivare av Statistiska meddelanden är Stefan Lundgren, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	3
Resultat från årets undersökning	3
Tabeller	
Teckenförklaring	5
Tabell 1. Sålda växtskyddsmedel inom jordbruket, antal hektardoser och genomsnittlig dos 2006-2015	6
Tabell 2. Antal doser av växtskyddsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare	7
Tabell 3. Antal doser av ogräsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och typ av ogräs	8
Tabell 4. Antal doser av svampmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare	8
Tabell 5. Antal doser av insektsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare	9
Tabell 6. Antal doser av växtskyddsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och behörighetsklass	9
Tabell 7. Grödarealer i jordbruket 2012-2015, hektar	10
Tabell 8. Till olika användarkategorier såld mängd växtskyddsmedel 2015, ton verksamt ämne	10
Figurer	
Figur 1. Antal hektardoser i relation till åkerarealen 1981-2015	4
Figur 2. Antal försålda hektardoser till jordbruket av olika växtskyddsmedel 1981-2015, tusental	11
Figur 3. Försålda mängder verksamt ämne i växtskyddsmedel till jordbruket 1981-2015, ton	11
Figur 4. Försålda växtskyddsmedel 2015, verksamt ämne, efter användarkategori och typ av medel	12
Figur 5. Försäljning av verksamt ämne till jordbrukssektorn 1990-2015	12
Fakta om statistiken	14
Detta omfattar statistiken	14
Så görs statistiken	14
Statistikens tillförlitlighet	15
Bra att veta	15
Annan statistik	15
In English	16
Summary	16
List of tables	16
List of terms	16

Statistiken med kommentarer

Årligen genomförs en beräkning av det antal hektardoser som försålda mängder av olika växtskyddsmedel till jordbruket räcker till. I dessa beräkningar ingår betningsmedel. Preparat med huvudanvändning inom trädgårdsgrödor ingår ej. Beräkningsmetoden beskrivs under avsnittet "Så görs statistiken".

Syftet med beräkningarna är att följa upp miljömål och åtgärder för att minska riskerna vid användning av växtskyddsmedel. Det övergripande miljö kvalitetsmålet "En giftfri miljö" innefattar hantering av växtskyddsmedel.

Resultat från årets undersökning

Det totala antalet sålda hektardoser under år 2015 var 5,9 miljoner, vilket var en ökning med knappt 15 procent jämfört med 2014 och en uppgång med 31 procent jämfört med genomsnittet för den senaste femårsperioden. Av ogräsmedel såldes 2,8 miljoner hektardoser, av svampmedel 2,5 miljoner och av insektsmedel 0,4 miljoner hektardoser under år 2015. Svampmedlen ökade med 648 000 doser (34,3%) och även ogräsmedlen ökade med 162 000 doser eller 6,1 procent medan insektsmedlen minskade med 96 000 doser (-18,5%).

Försålt antal hektardoser och genomsnittlig rekommenderad dos, kg/ha, 2006-2015

Number of sold hectare-doses and average hectare-dose, kg/ha, in 2006-2015

År	Sålt antal doser, milj.	Genomsnittlig dos ¹ verksam substans, kg/ha
2006	4,5	0,38
2007	4,4	0,37
2008	5,1	0,36
2009	4,3	0,32
2010	3,8	0,38
2011	4,2	0,39
2012	4,8	0,35
2013	4,5	0,34
2014	5,2	0,34
2015	5,9	0,29

1) Utifrån rekommenderade hektardoser av försålda medel.

Antal doser per hektar av växtskyddsmedel ökade vad gäller både ogräsmedlen och svampmedlen år 2015 jämfört med föregående år. I det stora hela är det en ökning av antal doser år 2015. Jämfört med året innan har antal doser per hektar åkermark ökat från 1,99 till 2,29 doser per hektar (se Figur 1 nedan). För ogräsmedlen är det främst en ökning av antal doser för "Stråsäd". För svampmedlen är det en ökning inom grupperna "Höst- och vårsäd" samt "Potatis".

Antal doser för tillväxtreglerande medel fortsatte att öka och år 2015 års hektardoser hamnar på 149 tusen mot 109 tusen år 2014.

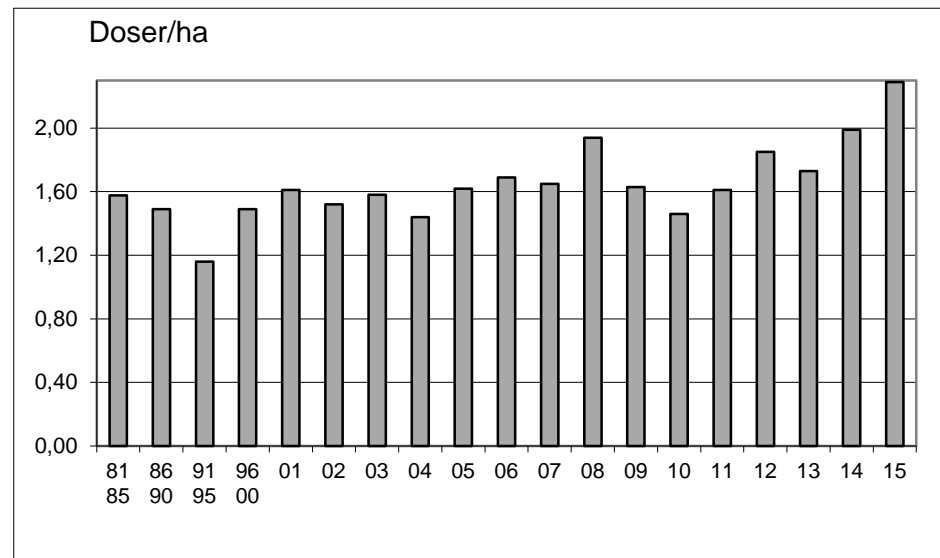
I relation till den totala åkerarealen ökade antalet sålda doser från början av 1990-talet till 1999, från 1,25 till 1,69 doser per hektar. Efter några år med en sjunkande trend redovisades för 2003 en uppgång jämfört med de närmast föregående åren. År 2004 sjönk försäljningen tillbaka till 1,44 doser per hektar för att sedan åter stiga. År 2008 hamnade denna dos på 1,94 doser per hektar, vilket är en hög hektardos om man jämför med de senaste 20 åren, se Figur 1. En förklaring till denna ökning är att åkermarksanvändningen förändrades. Arealen träda minskade till förmån för framför allt mer bekämpningsintensiv span-

målsodling. Också förväntningar på höga spannmålspriser resulterade i att bekämpningsmedelströskeln för svampbehandling sänktes och därmed ökade försäljningen. År 2009 och 2011 kan betraktas som mer "normalår" ur växtskyddsmedelssynpunkt, och för år 2010 syns en minskning utifrån den nivån. 2012 visar återigen höga värden med 1,85 doser per hektar. 2013 års doser sjönk sedan till 1,73 doser per hektar medan 2014 års värden ökade till 1,99 doser per hektar. 2015 års doser har ökat ytterligare till 2,29 doser per hektar

Figur 1

Antal hektardoser i relation till åkerarealen 1981- 2015¹

Number of hectare-doses per hectare of arable land in 1981-2015



1) För både 2003 och 2004 anges genomsnittet för de två åren.

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

Tabell 1**Sålda växtskyddsmedel inom jordbruket, antal hektardoser och genomsnittlig dos 2006-2015¹**Pesticides sold for use in Swedish agriculture, number of doses and average dose in kg/ha for 2006-2015¹

År	Försålda mängder		Antal doser 1000-tal	Genomsnittlig dos	
	Preparat ton	Verksamt ämne ton		Preparat kg/ha	Verksam substans kg/ha
Preparat mot ogräs					
2006	3 571	1 432	2 359	1,5	0,61
2007	3 487	1 320	2 245	1,6	0,59
2008	3 891	1 472	2 590	1,5	0,57
2009	3 146	1 090	2 303	1,4	0,47
2010	2 967	1 205	2 093	1,4	0,58
2011	3 456	1 404	2 492	1,4	0,56
2012	3 795	1 450	2 751	1,4	0,53
2013	3 270	1 163	2 270	1,4	0,51
2014	3 455	1 430	2 654	1,3	0,54
2015	3 323	1 272	2 816	1,2	0,45
Preparat mot svamp					
2006	712	222	1 471	0,48	0,15
2007	687	240	1 328	0,52	0,18
2008	994	317	1 833	0,54	0,17
2009	715	246	1 396	0,51	0,18
2010	746	221	1 297	0,58	0,17
2011	721	212	1 211	0,60	0,18
2012	840	219	1 468	0,57	0,15
2013	987	310	1 603	0,62	0,19
2014	942	275	1 887	0,50	0,15
2015	1 273	375	2 535	0,50	0,15
Preparat mot insekter					
2006	198	36	634	0,31	0,06
2007	246	38	768	0,32	0,05
2008	227	25	624	0,36	0,04
2009	191	22	563	0,34	0,04
2010	148	19	421	0,35	0,05
2011	175	16	467	0,37	0,04
2012	131	20	526	0,25	0,04
2013	142	20	543	0,26	0,04
2014	160	28	520	0,31	0,05
2015	136	28	424	0,32	0,05
Totalt inkl. preparat för tillväxtreglering					
2006	4 519	1 707	4 488	1,0	0,38
2007	4 472	1 621	4 376	1,0	0,37
2008	5 176	1 843	5 092	1,0	0,36
2009	4 112	1 385	4 302	1,0	0,32
2010	3 901	1 463	3 839	1,0	0,38
2011	4 397	1 652	4 205	1,0	0,39
2012	4 828	1 711	4 829	1,0	0,35
2013	4 466	1 518	4 506	1,0	0,34
2014	4 635	1 761	5 170	0,9	0,34
2015	4 818	1 698	5 924	0,8	0,29

1) inkl. betningsmedel.

Tabell 2**Antal doser av växtskyddsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare**

Number of doses of pesticides in Swedish agriculture in 2015, by crop and type of pest

Gröda	Antal doser av medel mot/för				SUMMA
	ogräs	svamp	insekter	tillväxt-reglering	
Stråsäd	1 308 000	2 181 800	-	148 700	3 638 400
Höstsäd	304 800	65 800	-	78 800	449 400
Vårsäd	-	..	-	-	..
Höst- och vårsäd	982 800	2 101 600	-	..	3 154 200
Oljeväxter	97 600	..	28 200	-	140 200
Majs	..	-	-	-	..
Potatis	20 900	339 300	..	-	372 200
Sockerbetor	188 500	-	..	-	189 500
Flera olika växter	1 089 000	-	373 800	-	1 462 800
Stråsäd, gräsvall	365 900	-	-	-	365 900
Stråsäd, gräsvall, potatis	..	-	-	-	..
Stråsäd, potatis	..	-	-	-	..
Övriga kombinationer	671 500	..	373 800	-	1 045 200
SUMMA	2 816 000	2 535 400	423 800	148 700	5 923 800

Tabell 3

Antal doser av ogräsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och typ av ogräs

Number of doses of herbicides in Swedish agriculture in 2015, by crop and type of pest

Gröda	Antal doser av medel mot				SUMMA
	enbart örtogräs	enbart gräsogräs flyghavre	flera arter	både ört- och Gräsogräs	
Stråsäd	541 800	680 600	1 308 000
Höstsäd	-	-	-	304 800	304 800
Vårsäd	-	-	-
Höst- och vårsäd	521 400	375 700	982 800
Oljevaxter	4 800	-	-	..	97 600
Majs	..	-	-
Potatis	-	-	-
Sockerbetor	148 300	-	-	..	188 500
Flera olika växter	432 700	-	..	621 100	1 089 000
Stråsäd, gräsvall	365 900	-	-	-	365 900
Stråsäd, gräsvall, potatis	..	-	-	-	..
Stråsäd, potatis	..	-	-	-	..
Övriga kombinationer	..	-	..	621 100	671 500
SUMMA	1 149 600	1 545 500	2 816 000

Tabell 4

Antal doser av svampmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare

Number of doses of fungicides in Swedish agriculture in 2015, by crop and type of pest

Gröda	Antal doser av medel mot				SUMMA
	mjöldagg m.fl.	potatisblad- mögel m.fl.	utsädesburna svampar	övriga svampar	
Stråsäd	217 600	-	550 600	1 413 600	2 181 800
Höstsäd	-	-	65 800
Vårsäd	..	-	-	-	..
Höst- och vårsäd	203 200	-	548 200	1 350 100	2 101 600
Oljevaxter	-	-	-
Potatis	-	112 600	17 000	209 700	339 300
Sockerbetor	-	-	-	-	-
Flera olika växter	-	-	-	-	-
Stråsäd, gräsvall	-	-	-	-	-
Stråsäd, gräsvall, potatis	-	-	-	-	-
Stråsäd, potatis	-	-	-	-	-
Övriga kombinationer	-	-	-	-	-
SUMMA	217 600	112 600	567 600	1 637 600	2 535 400

Tabell 5

Antal doser av insektsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och skadegörare

Number of doses of insecticides in Swedish agriculture in 2015, by crop and type of pest

Gröda	Antal doser av medel mot				SUMMA
	bladlöss	svårbekämpade insekter	utsädesburna insekter	övriga insekter	
Stråsäd	-	-	-	-	-
Höstsäd	-	-	-	-	-
Vårsäd	-	-	-	-	-
Höst- och vårsäd	-	-	-	-	-
Oljeväxter	-	-	-	28 200	28 200
Potatis	..	-	-	-	..
Sockerbetor	-	-	..	-	..
Flera olika växter	-	..	-	220 800	373 800
Stråsäd, gräsvall	-	-	-	-	-
Stråsäd, gräsvall, potatis	-	-	-	-	-
Stråsäd, potatis	-	-	-	-	-
Övriga kombinationer	-	..	-	220 800	373 800
SUMMA	20 900	248 900	423 800

Tabell 6

Antal doser av växtskyddsmedel inom jordbruket 2015, fördelade på grödor och behörighetsklass

Number of doses of pesticides in Swedish agriculture in 2015, by crop and class of authority

Gröda	Antal doser av medel registrerat i behörighetsklass			SUMMA
	1	2	3	
Stråsäd	..	3 575 000	-	3 638 400
Höstsäd	..	386 000	-	449 400
Vårsäd	-	..	-	..
Höst- och vårsäd	-	3 154 200	-	3 154 200
Oljeväxter	-	140 200	-	140 200
Majs	-	..	-	..
Potatis	..	367 000	-	372 200
Sockerbetor	-	189 500	-	189 500
Flera olika växter	..	1 444 700	-	1 462 800
Stråsäd, gräsvall	-	365 900	-	365 900
Stråsäd, gräsvall, potatis	-	..	-	..
Stråsäd, potatis	-	..	-	..
Övriga kombinationer	..	1 027 100	-	1 045 200
SUMMA	107 000	5 816 800	-	5 923 800

Tabell 7

Grödarealer i jordbruket 2012-2015, hektar

Crop area in Swedish agriculture 2012-2015, hectare

Gröda	2012 ¹	2013 ¹	2014 ¹	2015 ¹
Stråsäd	1 000 200	984 400	1 034 400	1 034 200
Höstsäd	338 600	271 700	458 700	473 300
Vårsäd	661 600	712 700	575 700	560 900
Baljväxter	40 300	40 000	44 500	58 700
Raps och rybs	110 000	125 700	96 000	94 500
Höstoljeväxter	62 600	72 000	80 400	89 000
Våroljeväxter	47 400	53 700	15 600	5 500
Potatis	24 700	23 900	23 800	23 100
Sockerbetor	39 000	36 200	34 300	19 400
Vallodling	1 191 200	1 191 800	1 186 600	1 186 600
Slättervall och betesvall	1 121 800	1 124 500	1 109 900	1 075 800
Grönfoder ²	55 400	53 300	62 300	62 100
Frövall	14 100	14 000	14 400	13 900
Övriga grödor³	41 400	37 200	38 400	38 400
Träda	151 500	158 100	132 500	163 400
Ospecificerad åkermark	9 800	7 200	6 100	6 000
Summa åkermark	2 608 300	2 604 500	2 596 500	2 590 100

1) Definitionen på vilka företag som ingår i lantbruksregistret (LBR), se definition i JO 10 SM 1601.

2) Inkl. majs.

3) Oljelin, energiskog, trädgårdsväxter och andra växtslag.

Källa: Jordbruksverket, JO 10 SM 1601.

Tabell 8

Till olika användarkategorier såld mängd växtskyddsmedel 2015, ton verksamt ämne¹

Sold amount of pesticides in 2015, tons of active substance

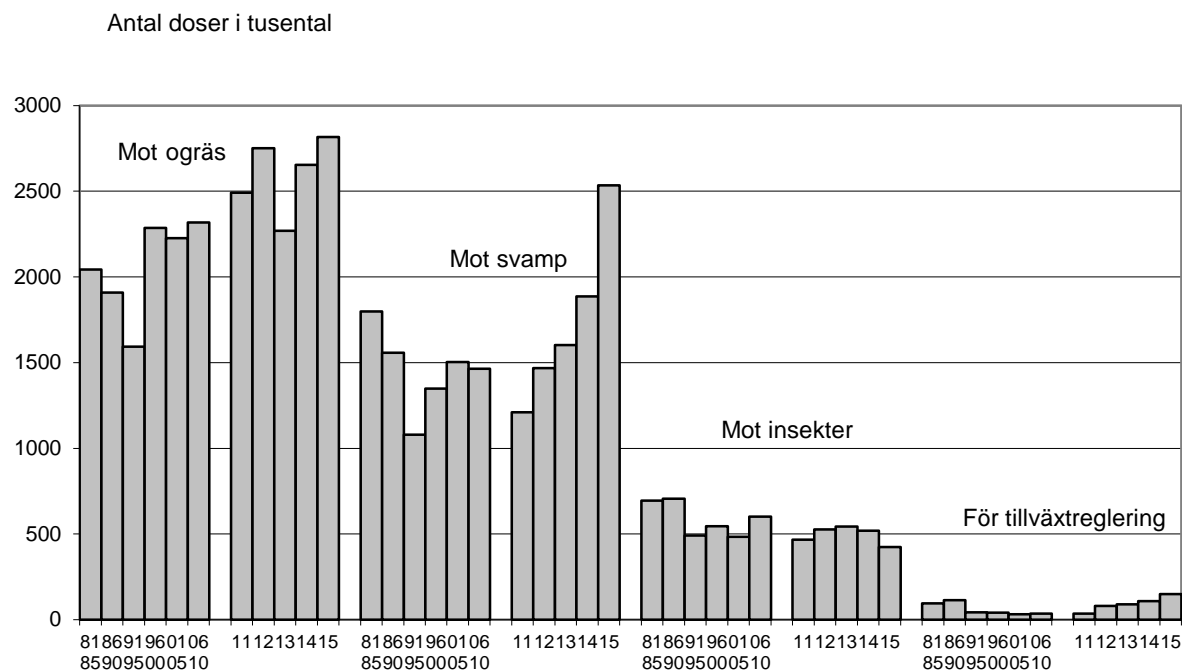
Typ av medel	Verksamma ämnen, ton						Antal verksamma ämnen ²
	Totalt	Jordbruk	Skogbruk	Frukt och trädgård	Industri	Hushåll	
Betningsmedel	54,4	50,9	2,1	1,1	0,2	0,0	11
Svampmedel	403,5	380,1	-	13,0	10,0	0,4	37
Ogräsmedel	1829,6	1227,1	6,3	59,2	0,6	486,4	52
Tillväxtregulatorer	29,8	28,5	0	1,1	0,2	-	9
Insektsmedel ³	51,5	28,8	2,5	17,6	0,2	2,6	42
Myggmedel	10,7	-	-	0,2	0,0	10,5	6
Slembekämpningsmedel	1 020,4	-	-	-	1 020,4	-	11
Saneringsmedel	112,5	-	-	-	110,4	2,0	1
Avskräckningsmedel	29,0	-	7,4	10,0	-	11,6	7
Medel mot gnagare	2,8	2,8	-	-	0,0	0,0	10
Tryck o. vakuumimpregn. medel	5 575,9	17,2	-	-	5 521,9	36,8	12
Övriga träskyddsmedel	380,4	18,8	-	-	350,5	11,1	15
Antifoulingmedel	129,8	-	-	-	68,7	61,1	6
Övriga medel	22,4	-	-	13,7	8,4	0,3	3
Totalt för hela riket	9 652,5	1 804,1	18,3	115,9	7 091,5	622,8	222

1) Ändringar i enstaka celler för samtliga kolumner 2) Några verksamma ämnen ingår i flera växtskyddsmedel. 3) Avser ej myggmedel.

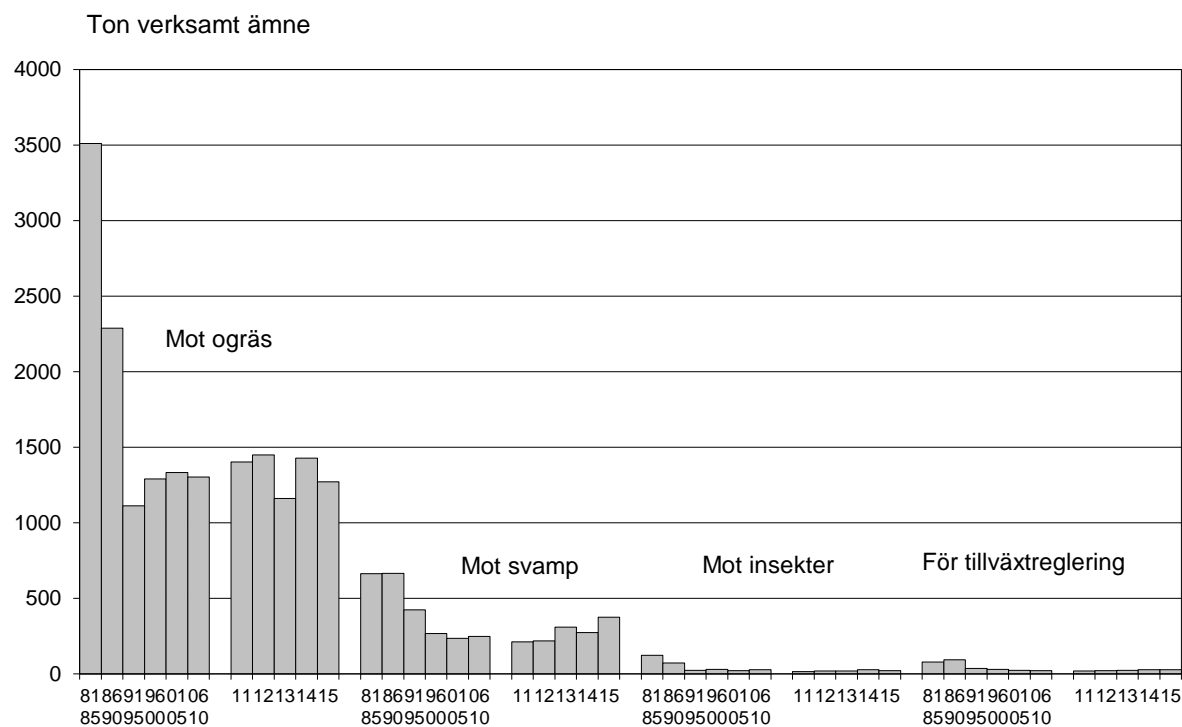
Källa: KemI.

Figur 2**Antal försålda hektardoser till jordbruket av olika växtskyddsmedel 1981-2015, tusental**

Number of doses per hectare sold to Swedish agriculture in 1981-2015, thousands

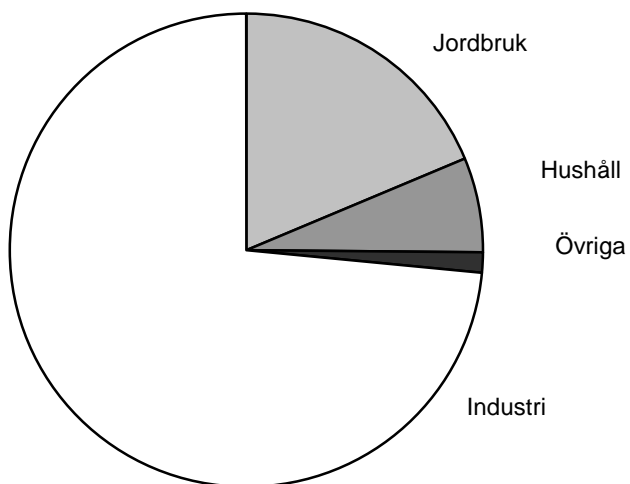
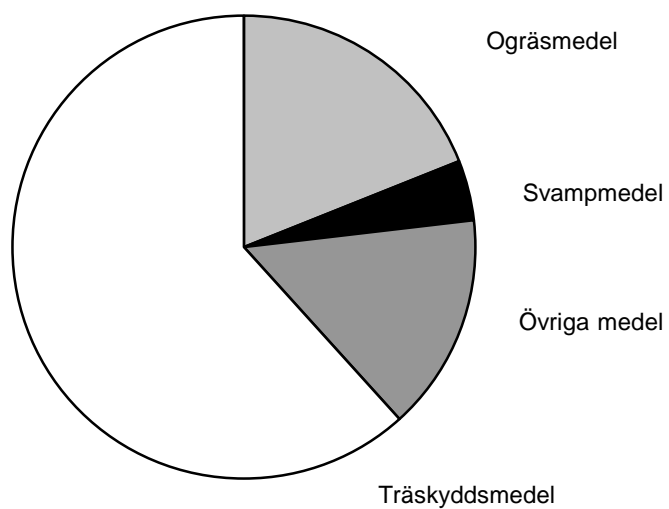
**Figur 3****Försålda mängder verksamt ämne i växtskyddsmedel till jordbruket 1981-2015, ton**

Sold amount of active substance to Swedish agriculture in 1981-2015, tons



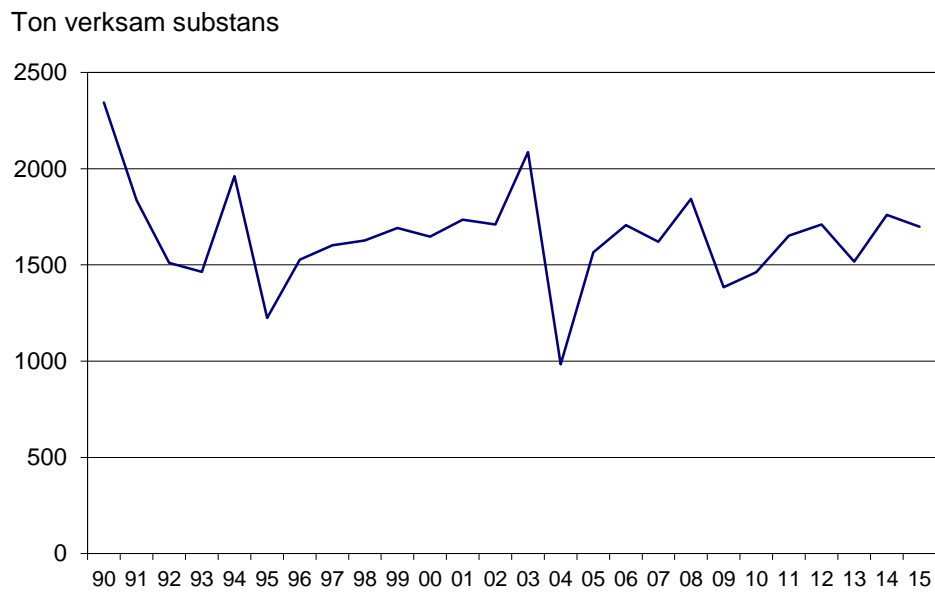
Figur 4**Försålda växtskyddsmedel 2015, verksamt ämne, efter användarkategori och typ av medel**

Sold amount of pesticides, active substance, by category of user and type of pesticides in 2015

Användarkategori**Typ av bekämpningsmedel**

Figur 5**Försäljning av verksamt ämne till jordbrukssektorn 1990-2015**

Sold amount of pesticides, active substance, to the agriculture sector in 1990-2015



Fakta om statistiken

Detta omfattar statistiken

För att få användas i Sverige måste ett växtskyddsmedel vara godkänt. Innehavare eller ombud är skyldiga att varje år till KemI lämna uppgift om hur stora kvantiteter av olika preparat som man levererat under föregående kalenderår. Fördelning på olika förbrukarkategorier lämnas frivilligt. Leveranserna till jordbruket, eller egentligen till återförsäljarna för jordbruket, utgör underlag för beräkningarna i denna undersökning tillsammans med leverantörernas information om rekommenderade doser och användningsområden för olika produkter enligt produktblad och etiketter. Under senare år har uppgifterna hämtats från företagens webbsidor. I de fall där inga sådana produktblad gått att finna har Jordbruksverkets rekommenderade dos använts eller så har information hämtats från Kemikalieinspektionens webbplats.

Beräkningsunderlaget utgörs således av:

- försäljningsstatistik lämnad till KemI av innehavare eller ombud gällande leveranser av växtskyddsmedel till jordbruket under 2015.
- preparatleverantörernas rekommenderade doser enligt aktuella etiketter och produktblad.

I hektardosberäkningarna ingår betningsmedel. Preparat med huvudanvändningen inom trädgårdssektorn ingår ej.

Så görs statistiken

För varje preparat har kvantitetsuppgiften i försäljningsstatistiken dividerats med rekommenderad dos uttryckt i liter eller kg per hektar. Uppgift om dosens storlek har hämtats från leverantörernas aktuella etiketter och produktblad. Den erhållna kvoten är ett mått på hur många doser den sålda kvantiteten räcker till, och därmed också ett mått på hur stor yta, areal, som kan besprutas **en gång** med den sålda mängden.

Den använda beräkningsmetoden innebär att summan av antalet doser för en viss typ av växtskyddsmedel till en gröda kan motsvara en större areal än den totala arealen av grödan. Detta återspeglar vad som förekommer i verkligheten, nämligen att en gröda ibland behandlas mer än en gång med en viss typ av preparat.

Beräkningsmetoden resulterar alltså i en teoretisk areal som de försålda kvantiteterna räcker till om man använder rekommenderad dos. Metoden säger inget om hur stor areal som verkligen har behandlats utan ger underlag för att belysa växtskyddsmedelsanvändningens förändring över tiden. Den senaste undersökningen av faktiskt besprutad areal i olika grödor och använda doser genomfördes av SCB 2010. Resultat redovisades i Statistiska meddelanden MI 31 SM 1101.

Vid beräkningarna för tabellerna 2-6 har de framräknade doserna förts till den gröda eller grödgrupp, som det aktuella preparatet är godkänt och registrerat för. Preparat med godkännande för flera grödor eller grödtyper ingår i gruppen ”Flera olika växter”, även om användningen i en grödtype dominerar. Exempel på detta är preparat som kan användas i både stråsäd och gräsvall. Här dominerar ofta användningen i stråsäd helt. Trots detta redovisas preparatet i blandgruppen för stråsäd och gräsvall.

Doser av medel mot svamp och insekter inkluderar betningsmedel. Betningsmedel är kemiska medel som utsädet behandlas med före sådd för att förhindra

svamp- och insektsangrepp. Betningsmedlen ingår alltså i hektardosberäkningarna för svamp- och insektsmedel, men särredovisas i tabell 8.

Statistikens tillförlitlighet

Det finns flera faktorer som påverkar resultatens kvalitet. Den verkliga förbrukningen inom jordbruket bestäms av både inköpen och eventuella lagerförändringar på enskilda gårdar. På grund av hamstringen under 2003 gäller denna begränsning i synnerhet för 2004.

I det fall ett preparat rekommenderas för användning i mer än en gröda och doseringsrekommendationerna är olika, har storleken på den i beräkningen använda dosen bestämts efter bedömning. I bedömningen har grödarealernas storlek och bekämpningsintensiteten i grödorna vägts in.

Användningen av rekommenderad dos för att beräkna antalet hektardoser förutsätter att jordbruksföretagen följer doseringsrekommendationerna, vilket inte alltid är fallet. Så väl lägre som högre doser används och flera preparat blandas för att få önskad effekt mot skadegörarna. Beräkningsmodellen förutsätter även att alla försäljare av växtskyddsmedel inte medvetet eller omedvetet missar att redovisa någon del av försäljningen.

Utöver registrerad försäljning finns en del misstankar om direktimport. Det är dock mycket svårt att uppskatta storleken på denna illegala införsel.

Bra att veta

Annan statistik

Under 2010 genomförde SCB en användarundersökning där knappt 4 000 jordbrukare intervjuades om användningen av kemiska växtskyddsmedel i jordbruket generellt och med särskilda urval för trädgårdsgrödorna lök, morot, äpple och jordgubbar. Undersökningen ger mer detaljerade resultat än vad dosstatistiken gör. Bl.a. redovisas uppgifter om behandlade arealer, använd mängd per hektar och totalförbrukning i ton av olika växtskyddsmedelstyper för olika regioner och grödor/grödgrupper. Dessutom ställdes ett antal frågor om påfyllning av sprutan och användningen av skyddsutrustning m.m. Resultat från undersökningen har redovisats i Statistiska meddelanden MI 31 SM 1101, **Växtskyddsmedel i jord- och trädgårdsbruket 2010, användningen i grödor**.

KemI ger årligen ut en rapport **Försålda kvantiteter av bekämpningsmedel**. Denna omfattar all växtskyddsmedelsanvändning i samhället inte bara för jordbrukssektorn utan även för sektorerna skogsbruk, frukt och trädgård, industri och hushåll.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild Beskrivning av statistiken på SCB:s webbplats, www.scb.se.

Statistikanvändare är Miljö- och Landsbygdsdepartementen, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges Lantbruksuniversitet, journalister, studenter och inte minst en engagerad och miljömedveten allmänhet.

In English

Summary

The number of doses per hectare sold to the Swedish agriculture has been calculated for 2015 by dividing the sold amounts of different pesticides with the recommended dose per hectare for each pesticide. This will give an estimate of used number of doses of pesticides, provided the changes of stocks at farmers and dealers from one year to another are small. The sale of pesticides have recovered since the increase in the governmental tax on pesticides in the beginning of 2004. This resulted in a built-up in the stock of pesticides at dealers and farmers in 2003.

During 2015, the sold number of doses of pesticides to the Swedish agriculture was 5.9 million doses per hectare. This was an increase by almost 15 per cent compared to 2014, and an increase by 31 per cent compared to the average for the time-period 2010-2014. The number of doses of herbicides increased by about 161 800 to 2.8 million, the doses of fungicides increased by 648 500 to 2,5 million and the doses of insecticides declined by 96 400 to 423 800 compared to 2014.

The sold amount of active substances to the Swedish agriculture in 2015 was 1 698 tonnes, of which 1 272 tonnes was herbicides, 375 tonnes fungicides, 28 tonnes insecticides and 23 tonnes growth regulators. For the total amount of active substances there was a decline by four per cent or 63 tonnes compared to 2014.

List of tables

Explanation of symbols	5
Table 1. Pesticides sold to farmers in Swedish agriculture, number of doses and average dose in kg/ha for 2006-2015	6
Table 2. Number of doses of pesticides in Swedish agriculture in 2015 by crop and type of pest	7
Table 3. Number of doses of herbicides in Swedish agriculture in 2015 by crop and type of pest	8
Table 4. Number of doses of fungicides in Swedish agriculture in 2015 by crop and type of pest	8
Table 5. Number of doses of insecticides in Swedish agriculture in 2015 by crop and type of pest	9
Table 6. Number of doses of pesticides in Swedish agriculture in 2015 by crop and class of authority	9
Table 7. Crop area in Swedish agriculture 2012-2015, hectare	10
Table 8. Sold amount of pesticides in 2015, tons of active substance	10

List of terms

avskräckningsmedel	game repellents
behörighetsklass	class of authority
betningsmedel	seed dressings
betesvall	pasture
bladlöss	aphides
både örtogräs och gräsogräs	both broadleaved weeds and grass weeds
dos	dose

ej utnyttjad vall	not utilized ley
enbart gräsogräs	solely grass weeds
enbart örtogräs	solely broadleaved weeds
flera arter	other species
flyghavre	wild oat
frövall	seed ley
försålda mängder	sold quantities
för tillväxtreglering	growth regulation
genomsnittlig dos	average dose
gröda	crop
grönfoder	green fodder
hektardos	dose per hectare
höst- och vårsäd	winter and spring grain
höstoljeväxter	autumn sown oleiferous plants
höstsäd	winter grain
Insekter	insects
medel mot gnagare	rodenticides
mjöldagg	mildew (<i>Erysiphe graminis</i>)
mjöldagg m.fl.	Mildew (<i>Erysiphe graminis</i>) et al
mot insekter	insecticides
mot ogräs	herbicides
mot svamp	fungicide
myggmedel	mosquito repellents
obrukad åker	untilled arable land
oljeväxter	oleiferous plants, rape and turnip rape
preparat	products
potatis	potatoes
potatisbladmögel m.fl.	potatoes blight (<i>Phytophthora infestans</i>) et al
saneringsmedel	sanitation reparations
slembekämpningsmedel	slimicides
slåttervall	ley
sockerbetor	sugar beet
stråsäd	grain
svårbekämpade insekter	insects hard to control
tillväxtreglering	growth regulation
utsädesburna svampar	fungi that infect seeds
vallodling	ley farming
verksam ämne	active substance
våroljeväxter	spring sown oleiferous plants
vårsäd	spring grain
åkerareal	area of arable land
övriga svampar	other fungi